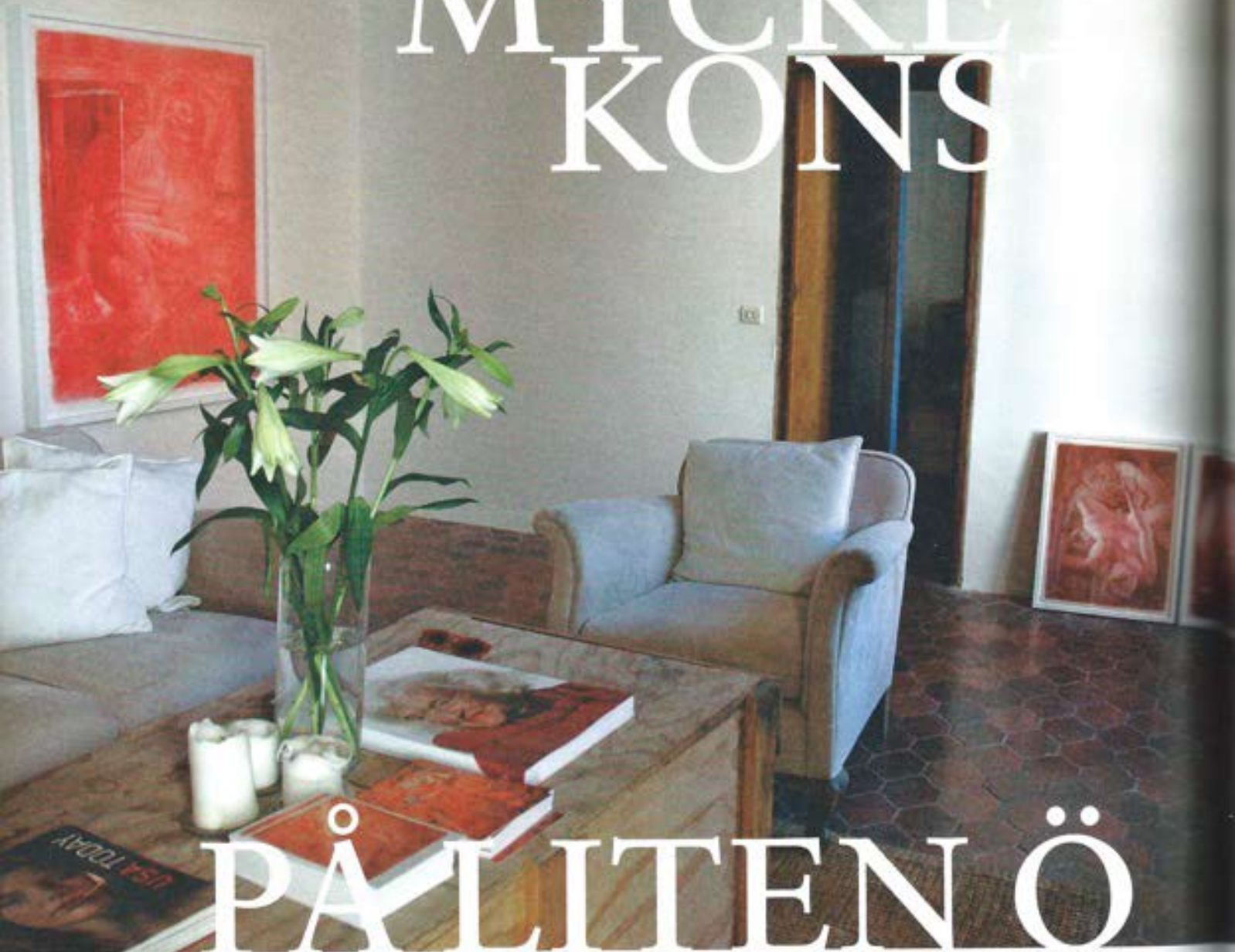

MYCKET KONST

PÅ LITEN Ö

Under många år har de svenska konstnärerna och konstsamlarna Stefan och Pärnilla Lundgren bott på Mallorca. Förra sommaren öppnade de också ett galleri, Mallorca Landings, i sitt hem. Här smälter nu konsten samman med livet. Ja, den till och med äts.

Text Petra Carlsson.

MITT EMOT ett nunnekloster i centrala Palma på Mallorca ligger ett spännande svenskägt galleri. Det är dock inget man har en aning om om man bara råkar ha vägarna förbi den lilla gatan Carrer les Caputxines som vindlar fram mellan de ockrafärgade stenfasaderna. Här finns inga skyltar som lockar in besökare från gatan.

Men har man väl tagit sig in bakom de höga järngrindarna och uppför stentrapporna i det 300 år gamla palatset, vibrerar dock konsten i varenda kvadratmeter i Stefan och Pärnilla Lundgren gemensamma hem och galleri.

Här har de också sina ateljéer. När jag besöker dem har Pärnilla lånat ut sin ateljé till den Los Angeles-baserade konstnären Gerald Davis, som är i Palma för att jobba fram en ny målning till sin soloutställning *New Paintings and Drawings* på paret Lundgrens galleri.

På väggarna i de rymliga utställningsrummen hänger stora oljemålningar och teckningar; flera i rött, andra i gult, grönt eller blått. Men ju längre man betraktar dem desto fler färger och nyanser ser man i de detaljrika verken som vuxit fram i lager på lager av penn- och penseldrag.

Vid första anblicken är de skira, som hämtade ur sagans värld, men Davis bilder visar ofta en brutal

På de 600 kvadratmetrarna i centrala Palma finns plats för såväl bostad, galleri som egna ateljéer. Här är förberedelserna i full gång dagarna innan Gerhard Davidsvernisserna. Codependent Couple från 2012 hänger på plats, stående på golvet släpptycken The Kitchen från 2010.
Foto: Petra Carlsson.

Favoritkonstnärer kan paret Lundgren prata länge om, men för Stefans del talar valet på bland andra Malevich, Brancusi, Duchamp, Hilma af Klint och Gerhard Richter, "för att komprimera universet radikalt". Två på rak arm för Pirella blir David Altmejd och Ry Rucklen.
Foto: Petra Carlsson.

verklighet, om än filtrerad genom hans fantasier och föreställningar. Det är bilder av katastrofer, död, övergivenhet, sex, rädslor och längtan.

Längre in i de privata rummen blir det allt tätare mellan konstverken. Här hänger tre meterstora fotografier av Luis Gispert, målningar av Steve Canaday, foton av unga stjärnskott som John Houck och Matthew Brandt och skulpturer av Jason Meadows, Sterlin Ruby, Justin Lieberman och Patrick Hill.

Här och var möter man Stefan Lundgrens egna bronser och blankpolerade aluminiumskulpturer. En står till och med i badrummet, köpt av en samlare som ännu inte fått hem den.

Sådana är, "konstnarkarna", som Stefan kallar dem. Jag börjar förstå lite av vad han menar under de dagar jag återkommer till den stora våningen i den palatslika byggnaden som ägs av en spansk adelsfamilj.

DE KAN INTE LÅTA BLI

Stefan räknar sig själv till denna skara. Han har, sedan hans intresse väcktes i sena tonåren, med åren utvecklat ett gravt beroende av konst. Men han har inga behov att dölja sin böjelse. Han lever tillsammans med sin like.

- Vin eller kaffe?, frågar Stefan när vi kommer in i köket, och slår ut med armen mot en espressomaskin av restaurangmodell. Ur högtalarna strömmar Lou Reeds Walk on the Wild Side.

Inglasade tavlor från 80- och 90-talen fyller väggarna och hyllorna har inte riktigt plats för familjens alla konst-, vin- och kokböcker.

På väggen mitt emot den ångande maskinen hänger korvar, skinkor, torkade chilifruktar och grishuvuden. Kanske rester från Stefans konstprojekt The Taste of Art, som han under flera år genomfört i olika städer. Under en dag låter han ett galleri förvandlas till stjärnkrog, då en känd kock får komponera en hel meny, inspirerad av några av Stefans tidigare konstprojekt. Även musik komponeras för vissa rätter. En form av ätbar retrospektiv.

Stefan arbetar med vitt skilda uttryck och låter idéerna styra materialet; brons, betong, måleri, grafik, foto, videokonst och tecknade serier.

Vi slår oss ner vid det lilla köksbordet vid ett högt fönster som vetter mot innergården. De två cockerspanielhundarna Nilla och Fannie tränger sig genast in under bordet.

- Redan när vi träffades, Stefan och jag, hade han en

samling. Han hade knappt några möbler men det var konst överallt, säger Pärnilla och ler åt minnet.

Hon var 23 år, han 27. Stefan hade precis kommit hem från New York och utbildningen på School of Visual Arts. Pärnilla hade själv haft en liten soloutställning och konsthallschefen tyckte hon skulle träffa Stefan för att lära sig grafik.

Nu har konstsamlandet och alla trälador helt fyllt den 200 kvadratmeter stora ateljén där de arbetade under de första åren på den lilla Medelhavsön.

– Sakta men säkert blev vi också lite rådgivare till några av Stockholms större, modiga och excentriska samlare. Så det här är ett lite vuxnare drag, att också kunna ha en plats med en residensfunktion där vi bjuder in våra konstnärer och favoriter så att de kan jobba, och där alla samlare och konstnärare kan ses och träffa sina favoriter och även se det senaste, det som är aktuellt i dag, förklarar Stefan.

KONST FRÅN AMERIKANSKA VÄSTKUSTEN

Under de senaste tio åren har han och Pärnilla till större delen haft USA på sin radar vad gäller konstsamlande.

– Där tycker vi det har hänt väldigt mycket spännande. Framför allt på västkusten med Los Angeles som centralpunkt. Många av de konstnärer vi har samlat på har vi också blivit bekanta och vänner med.

En av dem är den New York-baserade konstnären Luis Gispert, som var den som kom med idén till deras galleri.

– När vi hade byggt den största samlingen av Nathalie Djurberg - vi hade tio videor av henne - så fick vi erbjudande att köpa Luis Gispert. Och då köpte vi allt vi kom över. Med åren blev han intresserad: "Vad är det här för människor? De är unga, konstnärer och samlare och de väljer ut rätt bra verk, vi måste ju ses!". Och då fick vi en relation.

Nu är Mallorca Landings Gisperts representant i Europa.

Så det föll sig ganska naturligt att det blev Luis Gispert som fick inviga galleriet med en stor soloutställning med foto, video och skulptur; verk inspirerade bland annat av film, popkultur, bilar och hiphop.

– Att ha en topp-100-rankad artist i sitt stall är en ära, och förbaskat stimulerande på många plan. Vi har följt Luis Gisperts karriär sedan början av 2000-talet, berättar Stefan.

I oktober i år var det dags för ännu en Gispert-utställning med hans senaste verk.

– Att få placera ut hans arbeten i viktiga samlingar som tyska Guggenheim, The Saatchi Collection i London och nystartade Foundations i Holland gör ju inte någon så värst ledsen.

Stefan ser nöjd ut.

Telefoner ringer. Ett galleri i Bryssel är intresserat av Stefans bronser och många är nyfikna på Gerald Davis.

Stefan berättar att folk mejlar från Los Angeles och New York och undrar: Vad gör Gerald nu? Andra bönar och ber: Snälla berätta, håller han på med ett nytt verk? och när de hör att det är så, men att det är hemligt: "Kan du inte gå ner och kolla, är det något nytt?" Stefan härmar med viskande röst.

Gerald Davis själv tror att han är klar, säger han när han gör oss sällskap i köket.

– Jag ska spänna upp duken och hänga den på väggen och se om jag vill leka lite mer med den. Men jag tror att den är klar.

HAR SINA RÖTTER I SKÅNE

Stefan och Pärnilla har sina rötter i Skåne. I september förra året arrangerade de den unika utställningen Eslov Wide Shut - en hommage till hemstaden som fyllde 100 år. I en stor industrihall i Eslövs utkant visade de 100 verk av 40 unga amerikanska konstnärer. Den stora konsthändelsen flyttade, i en något komprimerad version: Eslov Wide Shut - part 1, in på galleriet i Palma några månader senare, med verk av Justin Beal, Walead Beshty, Steve Canaday, Heather Cook, Gerald Davis, Luis Gispert, Daniel Gordon, Patrick Hill, Christian Holstad, Raffi Kalendarian, Jason Meadows, Matthew Monahan, Carter Mull, David Noonan, Nathan Hylden, Stephen G. Rhodes, Ry Rocklen, Clare Rojas, Sterling Ruby, Amy Sarkisian, Lara Schnitger, Kirsten Stoltmann, Sara VanDerBeek och Jonas Wood.

Bland dessa konstnärer återfinns de flesta av dem som Pärnilla och Stefan samlar.

– Det är också ett ansvar. Vi har valt ut ett tiotal konstnärer som vi försöker följa extra noga, var de än ställer ut i världen och som vi köper något av från varje utställning.

Även om Pärnilla och Stefan arbetar väldigt olika som konstnärer är de till 99 procent överens i sin konstmak när de köper in konst.

Gerald Davis har de följt i tio år. Men det dröjde innan de lyckades få något av hans verk.

När han var med på utställningen LA Trash & Treasure, som visades på Milliken Gallery i Stockholm

New Paintings & Drawings var den första soloutställningen av Gerald Davis i Spanien. Här Davis målning *Pieta* från 2012, 200x158 cm. Foto: Petra Carlsson.

Gerald Davis har just avslutat en målning. Davis finns bland annat representerad i Saatchi Collections samlingar i London och är dessutom aktuell på Saatchi Gallery i den stora måleriutställningen *Painters' Painter* som pågår hela 2013. Foto: Petra Carlsson.

2006, blev det nobben.

- Då hade vi köpt rätt mycket konst från Los Angeles. Det var bara jätkligt svårt att få något av Davis, för alla museerna skulle alltid köpa först. Det kvittade hur mycket man låg i, säger Stefan.

HÅLLER SPEKULANTER PÅ STRÄCKBÄNKEN

Men efter att de fyllt två containrar med verk av andra konstnärer i Los Angeles, lovade galleristen, Parker Jones, att de skulle få köpa en Davis. Så i oktober 2007 åkte Pärnilla och Stefan till L A två dagar innan vernissagen för att vara ute i god tid.

- Vi hängde utanför, berättar Pärnilla och skrattar.
- Som riktiga groupies, tillägger Stefan.

Trots detta tvingades de lämna LA utan att veta vilket arbete de skulle få.

- Förts köpte Whitney, Saatchi, Moma och alla andra sina verk och sen kom vi andra dödliga. Men vi fick vårt förstaval, förklarar Stefan.

Nu är det de själva som får hålla hugade spekulanter på sträckbänken. Många flyger ner från Sverige, Schweiz eller England bara för att kunna närvara under vernissagen.

- Vi är jättestolta att Gerald kommer och att vi får ha så många verk. Och att vi faktiskt gör en bok om honom, säger Pärnilla.

När jag kommer några dagar senare ligger den rosa inbundna boken där: Gerald Davis - Paintings and Drawings 2007-2012.

Gerald Davis själv har en fantastisk tid här, tyckte han.

- Det här är ganska unikt, att kunna bo här inför utställningen. Det är riktigt coolt.

Bredvid studion en trappa ner har han sitt rum. På en klädställning hänger några rutiga skjortor på rad.

Han har påbörjat ytterligare en målning.

Pärnilla tycker att det är väldigt kul att de flesta konstnärer de jobbar med är ungefär lika gamla som de själva.

- Man relaterar till samma uppväxt, till samma drömmar. Okej, vi är uppväxta i olika världsdelar men du kan ändå förstå mycket av de här drömmarna. Jag kan tycka att många av Gerald's målningar är roliga, medan många bara ser motivet. För mig är det en uppväxthistoria.

STORT KULTURUTBUD PÅ MALLORCA

En trappa upp har hon sin tillfälliga ateljé, där hon är i färd med att färdigställa ett beställningsverk, en stor målning i svartvitt.

Förutom måleri och grafik arbetar Pärnilla också med keramik, något hon började med redan som åttaåring. De konstnärliga uttrycken som länge var en hobby förvandlades så småningom till en heltidssyssla.

Palma är en inspirerande stad, tycker hon. Jag kan bara hålla med.

Det finns ett stort och brett kulturintresse på Mallorca.

- Är det kulturnatt så är det nästan man ur huse överallt. Det är bra öppningar och mycket folk, och det

En av Stefan Lundgrens polerade aluminiumskulpturer som ska ställas ut i Bryssel i vår. Stefan har precis fått den från gjutriet i Madrid. Foto: Per E Gustafson.

gäller teater, litteratur och övrig kultur också. Det finns ett naturligt intresse hos de flesta här, säger hon.

Och Mallorca Landings bidrar på sitt eget sätt.

– Vi jobbar även med nedslag och samarbeten över gränserna och är någon nyans "friare" än ett traditionellt galleri, säger Stefan som är i färd att trava upp böcker på spiselkranen när vi kommer ner.

– Men självfallet så är de inbjudna konstnärerna och det program som läggs ytterst precisa. Våra kunder är lika bortskämda som vi och kvaliteten på verken sätts alltid i första rummet.

Inspiration från olika konstformer möts på Mallorca Landings. Som under den arbets- och inspirationsvecka då den internationellt kände koreografen Örjan Andersson och hans dansare från Oslo bjöds in. Det gemensamma utforskandet av rymd och komposition resulterade bland annat i Stefans bronser och aluminiumskulpturer som visades i en soloutställning i Galerie Legers monter på konstmässan Market i Stockholm 2012, tätt följd av en utställning månaden därpå på Galerie Leger i Malmö.

Nu i vår är två separata utställningar bokade i Stockholm och Bryssel. Det blir nya arbeten i brons och aluminium samt nya fotografier.

Ett annat sätt att se paret Lundgrens konst är på lagret i hamnområdet Portixol, dit vi åker fast det är sent och Lundgren ska på fest på Svenska skolan.

Palmas stolthet, katedralen, badar i varmt kvällsljus när vi passerar.

– Det finns samlare som flyger ner för att bara vara med och öppna en trälåda när ett nytt konstverk kommer, förklarar Stefan entusiastiskt.

– Man gläds med andra i den här branschen, fortsätter han.

Nu lyser det i ögonen:

– Vi öppnar en trälåda eller två, så tar vi ett bra vin, i bra glas, och sen är det julafton gånger tio. ☛

www.mallorcaLandings.com

De egna konstnärliga uttrycken skiljer sig åt, men när det gäller att köpa in konst är paret Lundgren till 99 procent eniga. Foto: Petra Carlsson.

Guide till Palma

GALLERIER

HORRACH MOYA

www.horrachmoya.com

XAVIER FIOL

www.galeriaxavierfiol.com

PELAIRES

www.pelaires.com

KEWENIG

www.kewenig.com

FERRAN CANO

www.palmafernancano.com

KONSTMUSEER

ES BALUARD

www.esbaluard.org

CASAL SOLLERIC

www.casalsolleric.com

CCA ANDRATX: SA COMA

(ANDRATX)

www.ccaandratx.com

MIRÓMUSEET

www.palma.miro.com

Mirómuseet, med runt 6 000 av den världsberömda konstnärens verk, ligger i de västra utkanterna av Palma. Ateljén där Joan Miró arbetade sina sista 30 år står orörd som han lämnade den.

Foto: Petra Carlsson.

DESIGNBUTIKER

RIALTO LIVING

www.rialtoliving.com

B CONNECTED

www.bconnectedmallorca.com

RESTAURANGER

GAUDEIX

www.gaudaixpalma.com

TAST CLUB

www.tastclub.com

EL JARDIN (PUERTO ALCUDIA)

Fick nyligen sin första stjärna i Guide Michelin.

www.michelin.com

DESIGNHOTELL

TRES

www.treshotel.com

PURO

www.purohotel.com

PORTIXOL

Även bra restaurang.

www.portixol.com

Nedan: Luis Gispert är en gemensam favorit och i samlingen finns flera av den Brooklyn-baserade konstnärens verk. Chanel-Jetty är bara ett av hans megafotografier, 187 x 295 cm, som paret har i sin ägo. Mallorca Landings är stolta att vara ensamma i Europa med att arbeta med Gispert, som på hemmaplan jobbar med tunga gallerier som Mary Boone Gallery i New York och Rhona Hoffman Gallery i Chicago.

Foto: Stefan Lundgren.

